

RKKMK
„AKADEEMILISE RAAMATU“
AJALEHE-VÄLJALÕIGETE
BÜROO

Tartus, Ülikooli 15, telef. 35-19

SIRP JA VASAR

Tallinn

38

24 IX. 1949

RIIKLIKU TEATRI
„ESTONIA“
Arhiiv-Muuseum

Nr.

„TORMIDE RAND“

RT „Estonias“

29. septembril esietendub RT „Estonias“ Gustav Ernesaksa uus ooper „Tormide rand“ (J. Schmuuli libreto).

Baseerudes Hiiumaal veel tänini rahva mälus püsinud lool kurikuulsast kohalikust mõisnikust „Ungru-krahvist“ kirjeldab libreto autor feodalismi pimedat ajastut 19. sajandi algul, mõisnike omavoli, vägivalda ja rahva õiglusetust neil süngeil päevil. Samal ajal kasvab aga aina tugevamaks rahva püüd vabadusele, kasvab otsustavus võidelda oma inimõiguste eest.

Vapra võitleja kuju annab Hiiumaalt orjusest merele põgenenud meremees Leemet, kes koduranda tagasi saabudes võtab oma kätte rahva juhtimise ülestõusuks mõisnike vastu. Vääriliseks seltsiliseks Leemetile on Mall, mõisniku poolt vahistatud paagivahi tütar.

Balti mõisnikkonnale iseloomustavaid ebainimlikkuse ja jõhkruuse jooni kehastab endas Ungru-krahv. Kurnates viimseni rahvast, rikastab ta end ka mererööviga. Valetuletorni abil meelitab krahv Suurrahule laevu hukkumisele, kus ta nende laadungid röövib.

Teistsugust kuju näeme

kohaliku piirivalve ülemas Petrovis, keda tsaarivalitsus on saatnud sellesse kaugesse nurka asumisele ta progressiivsete vaadete pärast. Petrov tunneb sügavalt kaasa rannarahva õiglusetule olukorrale. Tema vahelesegami-

ne krahvi ja ta mõisameeste katsele Leemeti vahistamiseks viib Petrovi lõpliku konfliktini krahviga. Seljatangant lasuga mõrvab krahv Petrovi.

Kuid kaua ei lase rahvas krahvil tunda ennast

Hiiumaa hirmuvalitsejana. Ülestõusnud rahvas õiendab ise arved jõhkra mõisnikuga, paisates ta rannakividele surnuks.

Veenva iõotusena kõlab rahva lõpukoor:

„Meie tee, see on
võitluse tee.
Me ilalgi üksi ei jää.
Kogu rahvas koos
meiega tuleb.
Nagu lainetest koit —
nõnda kerkib
meie õnne ja vabaduse
uhke päev.“

„Tormide ranna“ lavastab RT „Estonias“ E. Uuli. Dirigendiks on K. Raudsepp. Lavakujundus on ENSV teenelisel kunstitegelasel professor V. Haasilt, kostüümid ENSV teenelisel kunstitegelasel N. Meylt. Tantsud seadis Helmi Tohvelman.

Peaosades esinevad ENSV teeneline kunstnik T. Kuusik ja V. Veikat (Ungru-krahv), ENSV teeneline kunstnik O. Lund ja M. Kodanipork (Mall), ENSV teeneline kunstnik M. Taras ja V. Gurjev (Leemet), G. Ots, G. Taleš ja A. Aasma (Petrov) jt.

Pildil: stseen G. Ernesaksa ooperist „Tormide rand“. Ungru-krahv (Vootele Veikat) ja Mall (ENSV teeneline kunstnik O. Lund)